

บทที่ 2

วรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาและการสอนโดยใช้โครงงานตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544
  - 1.1 ความสำคัญ
  - 1.2 ลักษณะเฉพาะ
  - 1.3 โครงสร้าง
  - 1.4 องค์ประกอบของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
  - 2.1 ความหมายของการอ่าน
  - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
  - 2.3 ประเภทของการอ่าน
  - 2.4 ระดับการอ่าน
  - 2.5 การจัดกิจกรรมด้านการอ่าน
  - 2.6 ขั้นตอนการสอนอ่าน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน
  - 3.1 ความหมายของการเขียน
  - 3.2 ความสำคัญของการเขียน
  - 3.3 องค์ประกอบของการเขียน
  - 3.4 ขั้นตอนการสอนทักษะการเขียน
  - 3.5 กิจกรรมการอ่านที่ใช้สอนเสริมในการสอนเขียน
4. การวัดและการประเมินผลทักษะการอ่านและการเขียน
  - 4.1 การวัดและประเมินผลทักษะการอ่าน
  - 4.2 การวัดและประเมินผลทักษะการเขียน

5. ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ (Constructivism)
    - 5.1 ความสำคัญของการสร้างองค์ความรู้
    - 5.2 แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปรัชญาแห่งการสร้างองค์ความรู้
  6. โครงการงานภาษาอังกฤษ (English Project Work)
    - 6.1 ความหมายของโครงการงานภาษาอังกฤษ
    - 6.2 หลักการ
    - 6.3 ลักษณะสำคัญของโครงการงาน
    - 6.4 ประเภทโครงการงานภาษาอังกฤษ
  7. การสอนโดยใช้โครงการงาน
    - 7.1 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมโครงการงานภาษาอังกฤษ
    - 7.2 บทบาทของครูผู้สอนโครงการงานภาษาอังกฤษในแต่ละขั้นตอน
    - 7.3 บทบาทของนักเรียนในการทำโครงการงานภาษาอังกฤษ
  8. ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำโครงการงานภาษาอังกฤษ
  9. การประเมินโครงการงาน
  10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
    - 10.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ
    - 10.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้โครงการงาน
1. การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
- 1.1 ความสำคัญ
- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็น พื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยได้รับการจัดลำดับความสำคัญให้อยู่กลุ่มที่สอง ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ ภาษาอังกฤษได้รับการกำหนดให้เรียนรู้ทุกช่วงชั้น โดยสถานศึกษาสามารถจัดเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนและจัดเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ที่มีความลึกและเข้มข้น หรือรายวิชาใหม่ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 2 ขึ้นไป ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น และภาษาเพื่อนบ้าน เช่น ลาว เขมร พม่า ยาวี มาเลย์ ฯลฯ ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา ที่จัดทำเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

1.2 ลักษณะเฉพาะ

การเรียนภาษาต่างประเทศ ไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้นแต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้คล่องแคล่วและเหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาที่ดี ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนจึงสอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษา จึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่กันไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner Independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้

1.3 โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ กำหนดตามระดับความสามารถทางภาษา และพัฒนาการของผู้เรียน (Proficiency-Based) เป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. ช่วงชั้น ป.1-3 ระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory Level)
2. ช่วงชั้น ป.4-6 ระดับต้น (Beginner Level)
3. ช่วงชั้น ม.1-3 ระดับกำลังพัฒนา (Developing Level)
4. ช่วงชั้น ม.4-6 ระดับก้าวหน้า (Expanding Level)

1.4 องค์ประกอบของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ไว้ดังนี้

1. สาระ (Strands) สาระ, คือ กรอบเนื้อหา (Framework) หรือขอบข่าย องค์ความรู้ (Content Area) ที่จัดเป็นหมวดหมู่ (Categories) ของเนื้อหาเฉพาะอย่างเป็นระบบ ซึ่งแตกต่างกันไปตามธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สาระต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ระหว่างกันและควรได้รับการสอนในลักษณะบูรณาการมากกว่าจะแยกสอนทีละสาระ

สาระที่กำหนดไว้ สะท้อนถึงเป้าหมาย (Goals) ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สาระทั้งหมด จึงควรได้นำไปสอนในทุกระดับชั้น ในลักษณะที่ถักทอผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้

ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาทุกด้าน พัฒนาสมรรถภาพทางภาษา ในลักษณะที่ก้าวหน้าไปตามความต่อเนื่องของกระบวนการเรียนรู้ นำไปสู่ประสิทธิภาพในการเรียนภาษาในระดับสูงขึ้น แยกเป็น 4 สาระ คือ

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communication) หมายถึง การใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อความเข้าใจ แลกเปลี่ยน นำเสนอข้อมูล ข่าวสาร แสดงความคิดเห็น เจตคติ อารมณ์ และความรู้สึกในเรื่องต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (Cultures) หมายถึง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ พฤติกรรมทางสังคม ค่านิยม และความเชื่อที่แสดงออกทางภาษา

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (Connection) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ที่สัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก (Communities) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศภายในชุมชน และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. มาตรฐานการเรียนรู้ (Learning Standards) มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนเป็นมาตรฐานกลาง ซึ่งเป็นกรอบด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่สถานศึกษานำไปปรับและพัฒนา เพื่อกำหนดเป็นผลการเรียนรู้ในสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของผู้เรียน อันจะนำไปสู่การจัดกระบวนการเรียนรู้และการวัดประเมินผลการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 8 มาตรฐานตามสาระทั้งสี่ดังต่อไปนี้

สาระที่ 1	ภาษาเพื่อการสื่อสาร
มาตรฐาน ต 1.1 :	เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้ได้อย่างมีวิจารณญาณ
มาตรฐาน ต 1.2 :	มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
มาตรฐาน ต 1.3 :	เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและสุนทรียภาพ

- สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม**
- มาตรฐาน ต 2.1 : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ
- มาตรฐาน ต 2.2 : เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ
- สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น**
- มาตรฐาน ต 3.1 : ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเห็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน
- สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก**
- มาตรฐาน ต 4.1 : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม
- มาตรฐาน ต 4.2 : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

3. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น (Benchmarks) มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นตัวบ่งชี้การเรียนรู้ที่คาดหวังที่จะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เมื่อเรียนจบแต่ละช่วงชั้น ตามมาตรฐานการเรียนรู้ องค์ประกอบที่สำคัญที่ปรากฏในมาตรฐานช่วงชั้นมี 2 ส่วน คือ ทักษะกระบวนการ ที่บ่งบอกถึงความสามารถในการปฏิบัติ (Performance) และเนื้อหา (Content) มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นจึงเป็นสิ่งที่บอกให้รู้ว่า นักเรียนทุกคนควรรู้อะไร และสามารถทำอะไรได้ เป็นการให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากมาตรฐานการเรียนรู้และระบุนกรอบเนื้อหาสำหรับครูผู้สอนนำไปจัดสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนบรรลุระดับประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และจำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นจะมีจำนวนไม่เท่ากัน

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

Lado (1977) นักภาษาศาสตร์กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะในการถอดความ การวิเคราะห์คำ ความหมายของคำ ความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่ปรากฏ การตีความ การให้ความคิดเห็น

Goodman and others (1982) กล่าวว่า การอ่าน คือ การสร้างความหมายจากสัญลักษณ์ โดยผ่านกระบวนการทางความคิด และเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียนใน ด้านความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย จากสัญลักษณ์หรือตัวอักษรที่ผู้เขียน ต้องสื่อความหมายแก่ตน

Harris & Smith (1976) ได้กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นรูปแบบของการสื่อความหมายเพื่อ แลกเปลี่ยนความคิด และความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนเป็น ภาษาเขียนมีลักษณะการเขียนที่แตกต่างกันไป ผู้อ่านจะต้องพยายามทำความเข้าใจความหมายของ ข้อความที่อ่านนั้น ซึ่งความสามารถในการรู้ความหมายของสิ่งที่อ่านขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้อ่าน

Morris (1984) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นกระบวนการของการรับข้อมูล ข่าวสาร ซึ่งผู้รับรู้ในลักษณะรหัสพิเศษที่ผู้เขียนได้ส่งข่าวสารในรูปของรหัสนั้น ตามความรู้และ ประสบการณ์เดิมของตน อันจะก่อให้เกิดการนำไปสู่เป้าหมาย หลักของการอ่านที่ว่าผู้อ่านต้อง คิดเป็น และเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน

สมุทร เชนเชาวิช (2543) กล่าวถึงการอ่านว่า เป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้อ่าน โดยผู้เขียนเป็นคนพูด และผู้อ่านจะเป็นผู้แสดงปฏิกิริยาตอบโต้ การสื่อความหมายในการอ่าน ประกอบด้วย ผู้เขียน ผู้อ่าน และสิ่งที่ได้จากการอ่าน

กรมวิชาการ (2542) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียน กับผู้อ่าน โดยการแปลความหมายจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ให้ได้ความหมายที่ถูกต้อง ชัดเจน การอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญที่ใช้เป็นเครื่องมือพื้นฐาน ในการเรียนภาษาของผู้เรียนทุกระดับชั้น ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพราะการอ่านเป็นทักษะเดียวที่ผู้เรียนจะรักษาไว้ได้ตลอดไปและ คงอยู่กับผู้เรียนได้นานที่สุดและเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2545) อ้างถึงใน ถาวร แก้วสีหาบุตร, 2549) กล่าวถึงการอ่านไว้ว่า การอ่านหมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระจากเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

จากคำนิยามที่นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ สรุปได้ว่าการอ่านเป็น ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจความหมายของถ้อยคำที่เป็นองค์ประกอบของภาษา ซึ่งรวมกัน เป็นสิ่งที่มีความหมายเพื่อสามารถสื่อความคิดเห็นของผู้เขียนและเข้าใจข้อมูลนั้นตรงกับความต้องการ ของผู้เขียน ซึ่งการอ่านจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถและประสบการณ์ ของผู้อ่านเป็นสำคัญ

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีบทบาทสำคัญมากต่อการดำรงชีวิตในสถานการณ์ปัจจุบัน การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ส่งผลให้บุคคลพัฒนาตนเอง นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

Finocchiaro, M. and Bonomo (1973 อ้างถึงในถาวร แก้วสีหาบุตร, 2549) กล่าวว่า การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ความรู้ที่ได้จากการอ่านเป็นความรู้ที่มาจากการลงทุนน้อยที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมโลกมีความก้าวหน้าทางวิทยาการอย่างมาก การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำหรับที่จะให้บุคคลทันต่อเหตุการณ์และความเจริญก้าวหน้าของโลก

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1. การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม คือ การอ่านจะทำให้ประชาชนเปลี่ยนแปลง ทันทต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ และเพื่อให้บุคคลสามารถช่วยเหลือตนเองรวมทั้งผู้อื่นได้
2. ด้านความเป็นชาติที่มีอารยธรรม คือ ถ้าประชาชนของประเทศได้มีความสนใจในการอ่านและมีเปอร์เซ็นต์การอ่านหนังสือออกสูง แสดงว่าพลเมืองในประเทศนั้นมีอารยธรรมสูง
3. ด้านการดำรงชีวิต การอ่านเป็นการสร้างพื้นฐาน และการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ สำนักนิเทศและบริหารการศึกษา (2545) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญ ดังนี้
  1. การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนจำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ
  2. การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตนเองและพัฒนางาน
  3. การอ่านเป็นเครื่องมือสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นต่อไป
  4. การอ่านเป็นวิธีการส่งเสริมให้คนมีความคิดและฉลาดรอบรู้ เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน เมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูนนานวันเข้า ก็จะทำให้เกิดความคิดและความฉลาดรอบรู้ได้
  5. การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงใจ เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้แสวงหาความสุขให้ตนเองที่ง่ายที่สุดและคุ้มค่าที่สุด
  6. การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้เป็นคนสมบูรณ์ทั้งด้านจิตใจ และบุคลิกภาพเพราะเมื่ออ่านมากย่อมรู้มาก สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
  7. การอ่านเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาระบบการเมือง การปกครอง ศาสนา ประวัติศาสตร์และสังคม

จากคำนิยามที่นักการศึกษาได้ให้ความหมายของความสำคัญของการอ่านไว้ สรุปได้ว่าการอ่านมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตเนื่องจากการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ความเพลิดเพลินเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคม

2.3 ประเภทของการอ่าน

ทิพวัลย์ มาแสง (2532 อ้างถึงในรัศมีสุภา ทรัพย์มาก, 2548) กล่าวว่า การอ่านแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การอ่านออกเสียง (Oral Reading) และการอ่านในใจ (Silent Reading) ดังนี้

1. การอ่านออกเสียง (Oral Reading) การออกเสียงก็เพื่อความถูกต้องในเรื่องของเสียง เสียงสูงต่ำ จังหวะ การหยุดวรรคตอนให้ถูกต้อง เพราะการอ่านออกเสียงอย่างถูกต้องจะเป็นพื้นฐานและฝึกความคล่องแคล่วก่อนที่จะอ่านในใจ ฉะนั้นการเรียนของนักเรียนในช่วง 2-3 ปีแรกควรให้นักเรียนฝึกอ่านอย่างเพียงพอ ครูต้องช่วยปรับปรุงและช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง

ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถพิเศษ ได้แก่ ความสามารถให้ผู้ฟังเข้าใจซาบซึ้งในเนื้อความ จึงจำเป็นจะต้องอ่านให้ถูกต้องมีความชัดเจน มีจังหวะการเน้น การขึ้นลงเสียง ความคล่องแคล่วรวมทั้งความเข้าใจในเนื้อหาที่ตนกำลังอ่านอีกด้วย จะช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจข้อความที่ได้ยินได้ทันที

การอ่านออกเสียงมีความสำคัญเพราะเป็นทักษะที่ควรได้รับการฝึกฝนและให้ความสนใจมากเท่าๆ กับการอ่านในใจเพราะการฝึกออกเสียง สระ พยัญชนะ คำและประโยคต่าง ๆ ให้ถูกต้องชัดเจนตรงกับความหมาย เป็นพื้นฐานของการอ่านในใจอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ และนักเรียนยังสามารถนำหลักของการอ่านออกเสียงคำใดคำหนึ่งอย่างถูกต้อง ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการฟังและพูดด้วย นอกจากนี้การอ่านออกเสียงคำใดคำหนึ่งอย่างถูกต้อง จะทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของคำที่นักเรียนจากการฟังและพูดเข้ากับรูปคำที่นักเรียนพบในสิ่งพิมพ์ได้ด้วย

2. การอ่านในใจ (Silent Reading) การอ่านในใจเป็นการถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นความคิดโดยตรง ผู้ที่ได้รับการฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษอย่างถูกต้องจะเป็นผู้อ่านในใจได้ดีที่สุด ซึ่งการฝึกแบบนี้ควรฝึกหลังจากการอ่านออกเสียงอย่างดีแล้ว จุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไปควรฝึกทักษะด้านนี้ เพื่อให้นักเรียนได้รับทั้งความรู้ ความเพลิดเพลิน และสามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

2.4 ระดับการอ่าน

กรมวิชาการ (2542) กล่าวว่า การอ่านโดยทั่วไปแบ่งเป็นการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ โดยมีระดับความยากง่ายเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 การอ่านขั้นพื้นฐาน (Literal Reading) เป็นการอ่านในใจระดับประถมต้น โดยอ่านเนื้อหาง่าย ๆ และอ่านจับใจความที่ปรากฏอย่างชัดเจนในเนื้อเรื่อง

ระดับที่ 2 การอ่านตีความ (Interpretation) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านสามารถเดาเหตุการณ์ที่เป็นใจความของเรื่องได้

ระดับที่ 3 การอ่านขั้นวิจารณ์ (Critical Reading) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านสามารถประเมินได้ว่า ตัวละครมีลักษณะอย่างไรและเนื้อหาของเรื่องมีข้อเตือนใจอย่างไร

ระดับที่ 4 การอ่านขั้นสร้างสรรค์ (Creative Reading) เป็นการอ่านที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดใหม่ ๆ สามารถสร้างจินตนาการ ได้อย่างกว้างไกล แสดงความคิดเห็นและแนะแนวในการแก้ปัญหาที่นอกเหนือจากในเนื้อเรื่อง

กรมวิชาการ (2542) อ้างถึงในรักษ์สุตา ทรัพย์มาก, 2548) กล่าวว่าทักษะการอ่านโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ที่ผู้สอนควรตระหนักถึงคือ

1. ทักษะการอ่านในขั้นต้น (Pre-reading Skill) เป็นทักษะที่จูงใจผู้เรียนให้เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้การอ่าน ซึ่งก่อนที่ผู้เรียนจะอ่านได้นั้นจำเป็นต้องเห็นความแตกต่างของตัวอักษรแต่ละตัว ฟังความแตกต่างของเสียงในภาษาได้ จำลำดับพยัญชนะและสระได้ เข้าใจเครื่องหมายสัญลักษณ์ต่าง ๆ สามารถพูดได้ตามสมควร มีความคิดรวบยอดและจินตนาการต่อประสบการณ์ที่ผ่านมา สนใจในคำศัพท์และการอ่านหนังสือสามารถเรียกชื่อตัวอักษรต่าง ๆ ได้แล้ว

2. ทักษะการสังเกตคำ (Word Recognition) ผู้สอนจะช่วยเหลือผู้เรียนให้รู้จักสังเกตคำได้โดยการเรียนคำด้วยการดูบ่อย ๆ เรียนเสียงพยัญชนะและเสียงที่เกี่ยวข้อง เรียนโครงสร้างของเสียงที่พบบ่อย ๆ เรียนเสียงพยัญชนะ รู้จักใช้บริบทเพื่อเดาความหมายของคำและการออกเสียงอย่างถูกต้องรู้จักสังเกตโครงสร้างของประโยคเพื่อเดาความหมายของคำและการออกเสียง ใช้พจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำและการออกเสียง

3. ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ (Comprehension) เป็นการอ่านเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ผู้สอนจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจโดยการสอน เช่น ่วิธีหาใจความสำคัญของเรื่อง (Main Idea) เขียนย่อเนื้อหาของเรื่องได้ เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ สรุปใจความสำคัญของเรื่องได้เพิ่มพูนคำศัพท์ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น พัฒนาอัตราความเร็วของการอ่านให้เหมาะสม พัฒนาการอ่านออกเสียงเพื่อให้ผู้อื่นได้ฟังและเข้าใจ

4. ทักษะการอ่านเพื่อการเรียน (Functional Reading) เป็นการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ และเพื่อให้สนุกเพลิดเพลินกับการอ่าน ผู้สอนจะช่วยผู้เรียนได้โดยการฝึกให้อ่านสิ่งต่าง ๆ เช่น อ่านสัญลักษณ์ อ่านแผนที่ อ่านตาราง อ่านป้ายโฆษณา รู้วิธีใช้ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ ใช้หนังสือเป็นสื่ออ้างอิง พัฒนาทักษะการใช้ห้องสมุด พัฒนาทักษะการเรียนเพลิดเพลินกับการอ่านเปรียบดั่งกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน

2.5 การจัดกิจกรรมด้านการอ่าน

การจัดกิจกรรมด้านการอ่าน แบ่งเป็น 3 ระยะ

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-reading Activities) เป็นการสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านปูพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องและคำศัพท์

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While-reading Activities) เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนนำมาใช้ฝึกทักษะขณะที่ยังอ่านเนื้อเรื่องเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น เช่น เกมตัดข้อความ (Jigsaw Reading) เรียงลำดับเหตุการณ์จากเนื้อเรื่องที่อ่าน เกมสะกดใจ เพื่อให้ผู้เรียนอ่านเสียงดังชัดเจน อ่านความรู้สึก (Reading Theatre) ผู้เรียนฟังการอ่านจากเทปเจ้าของภาษาแล้วให้ผู้เรียนอ่านอัดเสียงลงเทปจะได้ฟังเสียงของตน

3. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-reading Activities) เป็นกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น หรือแสดงความสามารถเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ เช่น ผู้เรียนตอบคำถามจากเรื่องสรุป เล่าเรื่อง บอกประโยชน์ แสดงบทบาทสมมติ เขียนบทสนทนาจากเรื่อง แข่งเขียนประโยคจากเรื่องที่อ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและเป็นพื้นฐานของทักษะอื่น ๆ ครูสอนภาษาอังกฤษเป็นผู้มีอิทธิพลมากที่สุด ดังนั้นครูภาษาอังกฤษจึงเตรียมการสอนในทักษะการอ่านเป็นอย่างดี

ปัจจัยหลักในการเตรียมการสอนทักษะการอ่าน ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานก่อนอ่าน เด็กควรอ่านออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจนและได้ใจความจากคำศัพท์ (Words and Vocabulary) รูปแบบประโยค (Sentence Structure) ความลึกของเนื้อหา (Levels of Abstraction) การผูกเรื่องของเนื้อหา (Relationship)

2. การจัดกิจกรรมการอ่าน ครูต้องจัดเตรียมเนื้อเรื่องที่จะให้เด็กสนใจตามวัยและประสบการณ์ของเด็ก เรื่องการตีความยากง่ายตามปัจจัยพื้นฐานก่อนอ่าน และกำหนดจุดประสงค์การอ่านให้ชัดเจนโดย

1) การเตรียมพร้อมก่อนเริ่มอ่าน โดยชี้แนะและช่วยเหลือ กระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจและต้องการอ่าน โดยอาจจะเล่าเนื้อเรื่องคร่าวๆ หรือบอกความหมายของคำศัพท์ใหม่

2) กิจกรรมในการฝึกการอ่าน ครูควรมีกิจกรรมหลากหลายทั้งที่ครูกำหนดให้ หรือให้เด็กเลือกเองตามความสนใจ อาจจะเป็นการอ่านโดยการแบ่งเป็นกลุ่มย่อย การอ่านด้วยตนเอง การอ่านพร้อมกันทั้งห้อง

3) กิจกรรมหลังการอ่าน ครูควรจัดให้มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน แสดงบทบาทสมมติ อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

2.6 ขั้นตอนการสอนอ่าน

สมยศ เม่นแย้ม (2543 อ้างถึงในถาวร แก้วสีหาบุตร, 2549) กล่าวว่าขั้นตอนการอ่านออกเสียงมี 4 ขั้นตอน คือ

1. ครูออกเสียงให้นักเรียนฟังและเขียนสัญลักษณ์(Symbol)
2. การให้นักเรียนแยกเสียงต่างๆ (different sound)
3. ครูออกเสียงให้นักเรียน แล้วนักเรียนออกเสียงตาม
4. นักเรียนออกเสียงเอง คือ อาจชี้ไปที่ตัวอักษร สัญลักษณ์ หากนักเรียนออกเสียงผิด ครูแก้ไขให้ถูกต้อง

ข้อสังเกตนักเรียนต้องแยกเสียงความแตกต่างของเสียงที่ได้ยินแล้วจึงหัดออกเสียง เหมือนกับที่ได้ยินนั้นด้วยตนเองเกี่ยวกับ Pronunciation มีสิ่งที่จะต้องคำนึง คือ ต้องถือว่าการออกเสียงให้ถูกต้องเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ครูจะต้องฝึกอย่างน้อย 5 เรื่องแก่นักเรียน คือ

1. Sound symbol การจะออกเสียงอย่างไรเมื่อไม่มีครูออกเสียงเป็นตัวอย่าง นักเรียนจะต้องเรียนรู้สัญลักษณ์กำกับเสียงของภาษาอังกฤษ เพื่อจะได้อ่านได้ถูกต้อง หากได้เรียนรู้ก็จะช่วยให้การออกเสียงภาษาอังกฤษได้ง่ายและถูกต้อง

2. เสียง (sound) การออกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับชนชาติต่าง ๆ ที่เรียนภาษาอังกฤษ ต่างก็มีปัญหากันทุกชาติ สิ่งที่คนไทยเป็นปัญหามาก คือ การไม่ออกเสียงท้ายคำ ไม่ออกเสียงต่อเนื่อง

3. เสียงต่อเนื่อง (connected speech) การออกเสียงต่อเนื่องเป็นลักษณะสำคัญของภาษาอังกฤษ ต้องมีการฝึก ครูจึงต้องหาตัวอย่างมาฝึกให้มาก

4. ระดับเสียงในประโยค (intonation and sentence stress) ระดับเสียงคำถามระดับเสียงต่าง ๆ เสียงสูงเสียงต่ำ การเน้นเสียงหนักเสียงเบา ต้นคำ กลางคำ ท้ายคำ เน้นสิ่งสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษ

5. การออกเสียงเน้นคำ (word stress) คำในภาษาอังกฤษมีการเน้นเสียงเบา อาจเน้นส่วนหน้า ส่วนกลางและส่วนท้าย และถือว่าสำคัญยิ่งเพราะเมื่อเน้นผิดที่จะทำให้ผู้ฟังไม่เข้าใจความหมายหรือความหมายผิดไป

สรุปได้ว่า หลักการเกี่ยวกับ Pronunciation ทั้ง 5 ประการข้างต้น เป็นเรื่องสำคัญที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจะต้องตระหนักกว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนภาษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำการออกเสียง Pronunciation มาใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินการอ่านออกเสียงด้วย

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียน

3.1 ความหมายของการเขียน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของการเขียนไว้ ดังนี้

Lado (1977 อ้างถึงในถาวร แก้วสีหาบุตร, 2549) กล่าวว่า การเขียน คือ การสื่อความหมายด้วยตัวอักษรซึ่งเป็นที่เข้าใจกันระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านเป็นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยการเรียบเรียงข้อความตามลักษณะโครงสร้างของภาษาที่ใช้ โดยใช้รูปแบบให้ตรงจุดประสงค์ของการเขียนแต่ละเรื่องตลอดจนสำนวนได้อย่างถูกต้อง

Widdowson (1977 อ้างถึงในถาวร แก้วสีหาบุตร, 2549) กล่าวถึงการเขียนว่า ทักษะการเขียน คือ การเรียบเรียงความคิดเห็นอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน การเขียนไม่ใช่เป็นการนำประโยคมาเขียนเรียงต่อ ๆ กันเท่านั้น ผู้เขียนจะต้องรู้จักเรียบเรียงประโยคให้เป็นข้อความที่สามารถสื่อสารและทำให้ผู้อ่าน เข้าใจในแนวความคิดของข้อความนั้น ๆ ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกของตนเองออกมาเพื่อให้ผู้อื่นได้เข้าใจเหมือนผู้เขียน ซึ่งต้องอาศัยความรู้ความสามารถในด้านศัพท์ ไวยากรณ์ การใช้ถ้อยคำสำนวนที่สละสลวย ตลอดจนพื้นฐานทางด้านวิจารณ์ญาณและจินตนาการด้วย

กรมวิชาการ (2542) กล่าวว่า ทักษะการเขียน คือ การแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนที่ผ่านข้อความให้ผู้อ่านเป็นภาษาเขียนที่รวมทักษะการเขียนด้วยลายมือสะอาดเรียบร้อย ไม่ว่าจะเป็นตัวพิมพ์หรือตัวเขียน การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้อง รวมทั้งการเลือกใช้คำศัพท์ สำนวน ที่ถูกต้องเหมาะสม และการนำเสนอเรียบเรียงเนื้อหาอย่างเป็นระบบ

จากนิยามที่นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการเขียนไว้ สรุปได้ดังนี้ การเขียน คือ การสื่อความหมายของผู้ส่งสาร ในด้านความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ผู้รับสารได้ทราบตามเจตนาและจุดประสงค์ที่ผู้ส่งสารต้องการ

3.2 ความสำคัญของการเขียน

1. เป็นเครื่องแสดงออกของความรู้ ความคิด และความรู้สึกร่างกายของมนุษย์
2. เป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดความเจริญหรืออารยธรรมของมนุษย์ในแต่ละยุคแต่ละสมัย
3. เป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารทั้งเรื่องในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
4. เป็นเครื่องมือที่ใช้สนองความปรารถนาของมนุษย์ เช่น ความรัก ความเข้าใจ
5. เป็นเครื่องมือสำคัญทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมรดกทางสติปัญญาของมนุษย์
6. เป็นสื่อที่ช่วยแพร่กระจายความรู้ ความคิดให้กว้างไกล และได้รวดเร็ว
7. เป็นสื่อกลางที่ให้ความรู้ ความคิด และความเพลิดเพลินแก่คนทุกเพศทุกวัย
8. เป็นบันทึกทางสังคมที่ให้คุณประโยชน์แก่คนรุ่นปัจจุบันและอนาคต
9. เป็นงานอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งในปัจจุบัน

3.3 องค์ประกอบของการเขียน

Lado (1957 อ้างถึงในเกษร สายแสงทอง, 2547) กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนว่าผู้เขียนควรมีความรู้ด้าน โครงสร้างไวยากรณ์ คำศัพท์ การสะกดคำ และเครื่องหมายวรรคตอน

Harris (1974 อ้างถึงใน เกษร สายแสงทอง, 2547) ให้ความเห็นว่า การเขียนโดยทั่วไปจะต้องประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. เนื้อหา (content) ได้แก่ เนื้อหาสาระที่จะใช้เขียน
2. รูปแบบ (form) ได้แก่ การเรียงลำดับเนื้อหา
3. ไวยากรณ์ (grammar) ได้แก่ การใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ถูกต้องและสื่อความหมายได้
4. ลีลาในการเขียน (style) ได้แก่ การเลือกโครงสร้าง เลือกคำ และสำนวนต่างๆ ของภาษาที่ใช้ในการเขียน
5. กลวิธีในการเขียน (mechanics) ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ของภาษาที่ใช้ในการเขียน เช่น การใช้ตัวอักษรใหญ่และเครื่องหมายวรรคตอน

3.4 ขั้นตอนการสอนทักษะการเขียน

การเขียนเป็นทักษะที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ และจำเป็นในสิ่งที่เรียนได้ไม่ จะเป็นการเรียนรู้การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้ไวยากรณ์ และศัพท์สำนวน ถ้าผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนจะเรียนรู้และจำสิ่งที่เรียนได้ดี

ยิ่งขึ้นผู้สอนจึงควรจัดให้มีกิจกรรมการเขียนเป็นระยะสม่ำเสมอ นักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการสอนเขียน ดังนี้

River (1972) ได้กล่าวถึงการเขียนภาษาต่างประเทศ ไว้ว่าผู้ที่เขียนได้ต้องรับการฝึกฝนอย่างเป็นระบบจากง่ายไปหายาก 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การลอกเลียนแบบ (copying) เป็นขั้นแรกที่ผู้เรียนจะได้รับการฝึกให้คุ้นกับตัวอักษร โครงสร้างของประโยค และเครื่องหมายวรรคตอนตามแบบแผนที่กำหนด
2. การถอดแบบ (reproduction) เป็นการเขียนประโยคหรือข้อความที่เรียนมาแล้ว ทั้งการฟัง การอ่าน การคัดลอก และการจำมาเขียนซ้ำโดยไม่ดูต้นฉบับ แล้วตรวจคำตอบจากประโยคต้นฉบับ
3. การเขียนประโยคเอง (recombination) เป็นการนำคำหรือประโยคที่เคยเรียนมาแล้วทั้งการฟัง การอ่าน การคัดลอก และการจำแต่มีความซับซ้อนในด้านโครงสร้างของประโยคมาเปลี่ยนแปลงคำบางคำและนำมาใช้ให้เหมาะสมกับเรื่อง
4. การเขียนประโยคจากสิ่งที่กำหนด (guided writing) ในขั้นนี้ผู้เขียนมีอิสระในการเลือกใช้ คำศัพท์และโครงสร้างมากขึ้น แต่ยังคงอยู่ในขอบเขตของงานที่กำหนด
5. การเรียงความ (composition) ผู้เขียนมีอิสระมากขึ้นในการเขียนรู้จักทำเค้าโครงเรื่องเอง สามารถเลือกคำศัพท์ โครงสร้างประโยคมาใช้เขียนเรื่องของตนได้

กรมวิชาการ (2542 อ้างถึงใน เกษร สายแสงทอง, 2547) ได้เสนอกิจกรรมการเขียนภาษาอังกฤษไว้ 5 แบบ ดังนี้

1. การเขียนตัวอักษร มีขั้นตอนการเขียน คือ ครูเขียนให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างในกระดาน นักเรียนใช้นิ้วเขียนในอากาศ นักเรียนเขียนลงในสมุดตามแบบ สุดท้ายให้นักเรียนทำกิจกรรมเสริมทักษะการเขียน เช่น การจับคู่ภาพกับตัวอักษร
2. การคัดลายมือ เป็นการเขียนตามแบบเพื่อให้เขียนถูกทิศทาง ครั้งแรกครูอาจต้องเขียนให้ดูเป็นตัวอย่างบนกระดาน เพื่อให้นักเรียนเห็นลีลาการเขียนที่ถูกต้อง
3. การเขียนคำและประโยค ส่วนใหญ่จะเป็นการเขียนจากบัตรคำ เป็นการคัดคำศัพท์ลงสมุด การเขียนประโยคจะเป็นการเขียนอธิบายภาพ การเติมคำในช่องว่าง
4. การเขียนตามคำบอกเป็นการถ่ายทอดทางภาษาจากการฟังและการสะกดคำมาเป็นตัวอักษร ในการอ่านให้นักเรียนฟังนั้น ครูควรอ่านด้วยความเร็วตามปกติ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ฟังการออกเสียงที่ดีด้วย โดยครูต้องอ่านให้นักเรียนฟังหลาย ๆ ครั้ง

5. การเขียนเรื่องเลียนแบบ การเขียนเรื่องแบบนี้เป็นสิ่งที่ควรทำเป็นอย่างยิ่งเพราะจะทำให้นักเรียนได้ฝึกภาษาเพิ่มเติม โดยให้นักเรียนอ่านสัก 1 เรื่อง แล้วฝึกตอบคำถามเพื่อทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง และสุดท้ายก็ให้นักเรียนเขียนเรื่องเลียนแบบเรื่องที่นักเรียนอ่านมาแล้ว

จากขั้นตอนและกิจกรรมที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเป็นขั้นตอน ได้ดังนี้ คือ ขั้นตอนเตรียมการเขียน ประกอบด้วยกิจกรรม การนำเสนอความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ ตลอดจนรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน และขั้นระหว่างการเขียน ประกอบไปด้วยกิจกรรมที่ให้นักเรียนนำความรู้ รายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้รับในขั้นเตรียมการเขียนมาใช้เขียนภาษาเพื่อการสื่อสาร และขั้นสุดท้าย คือ ขั้นหลังการเขียน เป็นกิจกรรมที่กระทำหลังจากนักเรียนเขียนภาษาเพื่อการสื่อสารเสร็จเรียบร้อยแล้ว

3.5 กิจกรรมการอ่านที่ใช้สอนเสริมในการสอนเขียน

Raimes (1983 อ้างถึงใน รุ่งวนา สุกจิตต์, 2545) แบ่งกิจกรรมการอ่านที่นำมาใช้เสริมการเขียนในห้องเรียนออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. กิจกรรมที่นักเรียนไม่ได้เขียนเองจากสิ่งที่ตนอ่าน เช่น

1) การคัดลอกข้อความของสิ่งที่อ่าน (copy) ซึ่งอาจเป็นจดหมาย โฆษณา บทความในนิตยสาร โคลงกลอน หรือตำราอาหาร

2) การตรวจสอบ (examine) การเลือกใช้ลีลาทางภาษาของผู้เขียน เช่น การใช้คำเชื่อมโยงความ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้กฎไวยากรณ์ และการเรียบเรียงประโยค

2. กิจกรรมที่นักเรียนเขียนเองจากสิ่งที่อ่าน เช่น

1) การสรุปความ (summarize) เป็นการสรุปความสิ่งที่อ่าน โดยใช้คำพูดของนักเรียนเอง

2) การเติมคำ (completion) เป็นการวางเว้นเรื่องแล้วให้นักเรียนเติมให้สมบูรณ์ โดยก่อนที่จะเติมนักเรียนต้องพิจารณาว่าคำที่เดิมนั้นมีความหมายและไวยากรณ์เข้ากับเรื่องหรือไม่

3) การคาดเดา (speculate) โดยการให้นักเรียนเขียนต่อจากเรื่องที่อ่าน โดยสมมติคาดเดาส่งที่เกิดขึ้นต่อไป ทั้งนี้ต้องมีการแสดงผลประกอบด้วย

4) การมีปฏิกิริยาโต้ตอบสิ่งที่อ่าน (react) เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะหรือชื่นชมต่อสิ่งที่อ่านมาแล้ว

สรุปได้ว่า กิจกรรมการอ่านที่ใช้เสริมการเขียนเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมอีกทั้งมีข้อมูลเพียงพอที่จะสร้างสรรค์งานเขียนออกมาได้ การเขียนประโยคสื่อสารออกมา

จากข้อมูลที่ได้จากการอ่านช่วยทำให้นักเรียนไม่กลัวการเขียน กล้าที่จะถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และประสบการณ์ของตนออกมารวมทั้งมีการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูในเรื่องที่เขียน

4. การวัดและประเมินผลทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ (Reading and Writing Skills)

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2545 อ้างถึงใน ถาวร แก้วสีหาบุตร, 2549) ได้กล่าวถึงการวัดและการประเมินผลทักษะการอ่านและการเขียนไว้ดังนี้ ดังนี้

4.1 การวัดและประเมินผลทักษะการอ่าน (Reading Skill)

1. ประเภทของแบบทดสอบการอ่าน

- 1) แบบเลือกตอบ (Multiple choice, true / false)
- 2) การตอบคำถามแบบสั้น (Short answer)
- 3) การถ่ายโอนข้อมูลที่ได้จากการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเติมคำหรือ

ข้อมูลในแผนภูมิหรือรูปภาพ การเติมคำลงในแบบฟอร์ม การลากเส้นแสดงทิศทางที่ได้จากการอ่าน

- 4) การจดบันทึกข้อความ (Note taking)
- 5) การเติมคำที่เว้นว่างโดยใช้ข้อมูลจากบทอ่าน (Cloze procedure)

2. ระดับขั้นความสามารถของทักษะการอ่าน

- 1) ระดับกลไก สามารถบอกได้ว่า กลุ่มคำ หรือประโยคที่นำมาเหมือนกันหรือ

ต่างกัน

2) ระดับความรู้

- สามารถเลือกภาพที่มีความหมายตรงกับคำที่ขีดเส้นใต้ประโยคได้
- สามารถเลือกประโยคที่มีข้อความตรงกับข้อมูลที่แสดงไว้ในแผนที่

แผนภูมิและกราฟได้

- สามารถเลือกคำที่มีความหมายตรงกับภาพที่กำหนดให้ได้

3) ระดับถ่ายโอน

- สามารถเลือกคำที่เหมาะสมเติมลงในช่องว่างของข้อความที่ให้มาได้
- สามารถเลือกคำหรือวลีที่มีความหมายเหมือนคำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคได้
- สามารถเลือกข้อความที่มีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกับประโยค

หรือวลีที่ขีดเส้นใต้ได้

- สามารถเลือกคำหรือข้อความที่อ้างอิง โดยคำที่ขีดเส้นใต้ในข้อความที่

กำหนดให้ได้

4) ระดับสื่อสาร

- สามารถอ่านข้อความที่ไม่เคยเห็นมาก่อนแล้วตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
- สามารถอ่านข้อความแล้วเลือกคำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่อง (topic) ได้
- สามารถอ่านข้อความหรือเลือกประโยคที่เป็นใจความสำคัญ (Main idea)

ของข้อความนั้นได้

- สามารถอ่านข้อความหรือเลือกประโยคที่มีใจความต่อเนื่องและสัมพันธ์กับข้อความนั้นได้
- สามารถเลือกประโยคที่นำมาเติมในบทสนทนาได้ถูกต้อง

5) ระดับวิเคราะห์วิจารณ์

- สามารถอ่านประโยค บทสนทนาหรือข้อความแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับอารมณ์หรือความคิดเห็นของตัวเองได้

- สามารถอ่านประโยค บทสนทนาหรือข้อความแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์หรือบุคคลในเรื่องที่อ่านได้

- สามารถอ่านข้อความแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับจุดประสงค์และความคิดเห็นของผู้เรียนได้

3. การวัดผลการอ่านออกเสียง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544) กล่าวว่า ในการวัดผลการอ่านออกเสียง ครูสามารถใช้วิธีการต่างๆ ได้หลายวิธี ดังนี้

1) ใช้เทคนิคในห้องเรียน ครูปฏิบัติได้ด้วยการสังเกตการณ์พูดออกเสียงและการแสดงออกของนักเรียน การให้อ่านออกเสียงแต่ละครั้งจะมีนักเรียนจำนวนหนึ่งที่ย่านตก อ่านเพิ่ม อ่านซ้ำ อ่านเร็ว หรือปฏิบัติตนไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการวางท่าทางในการอ่าน ครูจึงควรสังเกตและหาทางปรับปรุงข้อบกพร่องในการอ่าน

2) การใช้แบบทดสอบอย่างไม่เป็นทางการ ครูกำหนดข้อความตามจุดประสงค์ที่ต้องการจะวัดแล้วให้นักเรียนอ่าน ครูติดตามการอ่านเพื่อพิจารณาว่ามีข้อบกพร่องในส่วนใดบ้าง เช่น อ่านผิด อ่านซ้ำ อ่านข้ามคำ อ่านตะกุกตะกักและจับใจความไม่ได้

3) การใช้เครื่องมืออย่างเป็นทางการ เครื่องมือชนิดนี้มักเป็นแบบสังเกตที่ครูเป็นผู้ใช้ เพื่อรวบรวมข้อมูล อันจะนำไปปรับปรุงแก้ไขการอ่านออกเสียงให้ดีขึ้น

ในการอ่านออกเสียงครูจำเป็นต้องพัฒนาเจตคติ นิสัยและทักษะในการเป็นผู้ฟังที่ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนจะต้องฟังการอ่านของผู้อื่นและต้องรับรู้เรื่องราวที่ฟังด้วย นอกจากนั้น

ยังต้องมีการสังเกตและมีส่วนร่วม ในการอภิปรายเรื่องราวที่ได้ฟังจากการอ่านของเพื่อน ด้วยเหตุนี้ นักเรียนจึงต้องเป็นผู้ฟังและผู้อ่านที่ดี

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2544 อ้างถึงใน ถาวร แก้วสีหาบุตร, 2549) กล่าวว่า ทักษะการอ่านสามารถวัดผลให้ผู้เรียนอ่านและแสดงความเข้าใจจากเรื่องที่อ่านโดยใช้ทักษะการฟัง การพูด หรือการเขียน ดังนี้

- 1) การหาความหมายของคำศัพท์หรือประโยคที่กำหนดให้
- 2) การบอกความสัมพันธ์ระหว่างประโยค
- 3) การเรียงลำดับเหตุการณ์
- 4) การเติมคำลงในช่องว่างโดยใช้วิธีโคลง
- 5) การตอบคำถามโดยการเลือกคำตอบที่กำหนดให้
- 6) การแสดงความคิดเห็น
- 7) การตั้งชื่อ

สรุปได้ว่า การวัดผลการอ่านออกเสียงนั้นครูควรใช้วิธีการหลากหลายทั้งการสังเกต จากกิจกรรมในชั้นเรียนและการใช้แบบทดสอบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อรวบรวมข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขการอ่านออกเสียงให้ดีขึ้น ในการวิจัยจะประเมินการอ่านออกเสียงของนักเรียน โดยพิจารณาจากความสามารถในการอ่านออกเสียงและพฤติกรรมการอ่านออกเสียง การประเมิน ทักษะการอ่าน จะเป็นการประเมินจากคำตอบที่ได้ซึ่งจะมีความเป็นปรนัย (objective) มากกว่า นอกจากนี้ครูอาจประเมินคำตอบที่มีลักษณะเป็นอัตนัย (subjective) ด้วย หากกิจกรรมในห้องเรียน บางขั้นตอนเน้นที่คำตอบในลักษณะดังกล่าว เช่น การให้ผู้เรียนเดาเนื้อหาล่วงหน้าจากหัวข้อหรือ รูปภาพประกอบ การให้ผู้เรียนเดาเนื้อหาตอนต่อไปหลังจากอ่านบทอ่านตอนแรกแล้ว การให้ผู้เรียนสร้างเรื่องต่อกับบทอ่านโดยใช้จินตนาการของตนเองหรือการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อกับบทอ่าน อย่างไรก็ตามการประเมินคำตอบลักษณะอัตนัย (subjective) เช่นนี้ ครูต้องใช้ วิจารณญาณของตนเองเพื่อประเมินว่าคำตอบของผู้เรียนสมเหตุสมผลและเหมาะสมกับแต่ละ สถานการณ์หรือไม่

4.2 การวัดและประเมินผลทักษะการเขียน (Writing Skill)

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2545) ได้กล่าวถึงการวัดและการ ประเมินความสามารถในการเขียนของผู้เรียนที่ดีที่สุด คือ การให้ผู้เรียนได้เขียนจริง ๆ ปริมาณและ ระดับความยากง่ายในการเขียนนั้นขึ้นอยู่กับระดับของผู้เรียน อาจจะเริ่มจากระดับคำ ประโยค และ ข้อความสั้น ๆ ในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และ ประถมศึกษาปีที่ 6 อาจให้ผู้เรียนเขียนเรื่องราวจากภาพ

จากชีวิตจริง หรือจากประสบการณ์ที่พบเห็น โดยให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสิ่งที่เรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ แผนการสอน หรือจุดประสงค์ของการเรียนในหน่วยเรียนนั้น ๆ

การประเมินการเขียน อาจมีประเด็นการประเมิน ดังนี้ 1) การใช้ภาษา 2) เนื้อหาสาระ 3) การเรียบเรียงเนื้อหา

1. ระดับความสามารถของทักษะทางการเขียน แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

1) ระดับกลไก

- สามารถคัดลอก โคลงกลอน พร้อมทั้งเครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง
- สามารถเขียนประโยค โดยใส่เครื่องหมายวรรคตอนและแก้ไขตัวอักษร

ใหญ่-เล็ก ให้ถูกต้อง

- สามารถเขียนแทนคำที่กำหนดให้ลงในประโยคได้

2) ระดับความรู้

- สามารถเรียงคำที่กำหนดให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง
- สามารถเติมคำลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์
- สามารถตอบคำถามจากภาพที่คุ้นเคยได้

3) ระดับถ้อยโณ

- สามารถเรียงลำดับบทสนทนาได้ถูกต้อง
- สามารถอ่านข้อความแล้วตอบคำถามเรียงเป็นข้อความ 1 ย่อหน้า
- สามารถเปลี่ยนประโยคหรือข้อความเป็น Active Voice ได้

4) ระดับสื่อสาร

- สามารถกรอกแบบฟอร์มต่างๆ ได้
- สามารถเขียนบรรยายภาพชุดได้
- สามารถเขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนดให้ได้

5) ระดับวิเคราะห์วิจารณ์

- สามารถเขียนเรียงความแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์จากหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้มีความสั้น ยาว ตามระดับความยากง่ายของเนื้อหาและระดับชั้น

ในการวัดและประเมินผลทักษะการเขียน มีนักภาษาศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาได้เสนอวิธีการประเมินผลทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อให้มีประสิทธิภาพไว้ ดังนี้

วาสนา โกวิทยา (2525 อ้างถึงใน ถาวร แก้วสีหามุตร, 2549) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า เนื้อหาที่จะใช้วัดการเขียนของนักเรียนประถมศึกษา ควรจะเริ่มตั้งแต่การคัดลายมือ ความถูกต้องของวิธีเขียนตัวอักษร การเขียนคำ การเขียนประโยค การใช้เครื่องหมายถูกต้อง การใช้

ตัวอักษรตัวใหญ่ที่เหมาะสม การเขียนคำเต็มของตัวย่อ การจัดลำดับคำให้เป็นประโยคที่ต้องการ การแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ การเขียนประโยคจากภาพ การแต่งบทสนทนาสั้น ๆ การเขียนเรื่องสั้นเกี่ยวกับเรื่องของตนเองและสิ่งที่ใกล้ตัว การเขียนตามคำบอกเป็นคำ ๆ และเป็นประโยค การตอบคำถามและการเติมคำที่ขาดหายไปประโยคและเรื่องราวที่กำหนดให้

Rebecca (1977) ได้เสนอการวัดและประเมินผลโดยใช้ระบบการตรวจให้คะแนน การเขียนไว้ 3 แบบ ดังนี้

1. การประเมินส่วนประกอบเฉพาะ (Rating Specific Elements) ซึ่งวิธีนี้ผู้สอนจะบอกให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าว่าจะประเมินส่วนประกอบเฉพาะของการเขียน เช่น การเขียนเรียงความ โดยมีพื้นฐานด้านคำศัพท์ (Key Word) ไว้ให้ 10 คำ ผู้เขียนจะได้ 1 คะแนน สำหรับคำแต่ละคำที่ใช้ได้อย่างถูกต้อง นอกจากการให้คะแนนเป็นคำ ผู้สอนจะประเมินเรียงความทั้งเรื่อง โดยแบ่งการประเมินเป็นดีเด่น น่าพอใจ หรือไม่น่าพอใจ อาจมีการตรวจให้เห็นข้อบกพร่องในการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้นด้วย
2. การใช้มาตราส่วนประเมินค่าที่ผู้สอนเตรียมขึ้น (Teacher Prepared Rating Scale) วิธีนี้ผู้สอนจะกำหนดว่าจะตรวจให้คะแนนของเรียงความในด้านใดบ้าง ซึ่งผู้สอนควรจะบอกให้ผู้เรียนทราบเกี่ยวกับระบบการให้คะแนน ก่อนที่จะให้ผู้เรียนทำข้อสอบเรียงความ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบว่าควรให้ข้อสนใจในประเด็นใดของการเรียงความ
3. การใช้มาตราส่วนประเมินค่าที่ผู้เรียนเตรียมขึ้น (Student Prepared Rating Scale) วิธีนี้เป็นโครงการที่ใช้เวลา 2 วัน ในวันแรกผู้สอนจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน ให้แต่ละกลุ่มแต่งเรียงความจากหัวข้อที่กำหนดให้ ผู้สอนจะเข้าไปช่วยตามกลุ่ม เช่น ช่วยคำถามและตรวจแก้ไขเมื่อแต่ละกลุ่มแต่งเสร็จและงานเขียนได้รับการแก้ไขข้อผิดพลาดในการสะกดคำและข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ จึงให้นักเรียนในกลุ่มที่มีลายมือดี คัดลอกเรียงความของกลุ่มตนเองไว้ วันที่สองผู้สอนจะแจกสำเนาของเรียงความที่ผู้เรียนแต่งเป็นกลุ่มในวันแรกให้ผู้เรียน ซึ่งแบ่งกลุ่มใหม่เป็นคู่ เป็นกลุ่มคนเดียว จึงให้ผู้เรียนจัดอันดับงานเขียนตามใจชอบ ขึ้นต่อไปก็ลอกอันดับที่นักเรียนจัดไว้บนกระดานเพื่อเปรียบเทียบงานเขียนที่จัดอยู่ในอันดับต้นกับอันดับสุดท้าย เพื่อพิจารณาองค์ประกอบที่ทำให้งานอยู่ในระดับที่แตกต่างกัน จดรายการองค์ประกอบนั้นบนกระดาน เช่น จินตนาการ 5 3 1 แล้วให้ผู้เรียนใช้มาตราส่วนประเมินค่านี้กับงานเขียนในกลุ่มทั้งหมดจบรวมคะแนนของแต่ละเรื่องเรียงความที่ผู้เรียนพิจารณาว่าดีที่สุดจะได้คะแนนมากที่สุด เรียงความที่มีคุณภาพต่ำสุดจะได้คะแนนน้อยที่สุด

จากข้อความที่กล่าวถึงวิธีการวัดและการประเมินทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลทักษะการเขียนภาษาอังกฤษมี 2 วิธี คือ การวัดและประเมินผลด้าน

หลักเกณฑ์ของภาษาและการใช้ภาษาสื่อความหมาย โดยในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการตรวจผลงานของนักเรียนด้านทักษะการเขียน ที่สอดคล้องกับ วาสนา โกวิทยา (2525; ดวงเดือน แสงชัย, 2533 และเสงี่ยม โตรัตน์, 2543) ที่ว่าเนื้อหาที่จะใช้วัดการเขียนของนักเรียนประถมศึกษาควรจะต้องเริ่มตั้งแต่การคัดลายมือ ความถูกต้องของวิธีเขียนตัวอักษร การเขียนคำ การเขียนประโยค การใช้เครื่องหมายถูกต้อง การใช้ตัวอักษรตัวใหญ่ที่เหมาะสม การเขียนคำเต็มของตัวย่อ การจัดลำดับคำให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง การแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ การเขียนประโยคจากภาพ การแต่งบทสนทนาสั้น ๆ การเขียนเรื่องสั้นเกี่ยวกับเรื่องของตนเองและสิ่งที่ใกล้ตัว การเขียนตามคำบอกเป็นคำ ๆ และเป็นประโยคการตอบคำถามและการเติมคำที่ขาดหายไปประโยคและเรื่องราวที่กำหนดให้

5. ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ (Constructivism)

ชนาธิป พรกุล (2543 อ้างถึงใน เกษร สายแสนทอง, 2547) กล่าวว่า การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นแนวคิดทางด้านจิตวิทยาและปรัชญา ที่เชื่อว่าผู้เรียนสามารถสร้างความรู้จากสิ่งที่เขาเรียนรู้และเข้าใจ เป็นปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนกับสถานการณ์ในการได้รับและกลั่นกรองทักษะและความรู้ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้สอน เพื่อน ผู้ปกครอง และผู้อื่นที่จะมีส่วนช่วยให้เกิดการสร้างความรู้ นอกจากนี้การสร้างความรู้ยังให้ความสำคัญกับหลักสูตรบูรณาการ ซึ่งเป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหัวข้อเดียวแต่ใช้หลายวิธี เช่น เรื่อง อากาศร้อนภายในลูกโป่ง ผู้เรียนอาจเรียนรู้ด้วยวิธีการอ่าน เขียน เรียนคำศัพท์ใหม่ ศัพท์ของจริง เรียนหลักการทางวิทยาศาสตร์ วาดรูป และร้องเพลงเกี่ยวกับเรื่องก็ได้ การสอนตามแนวคิดนี้ ผู้สอนไม่อาจยืนหน้าชั้นและบรรยายความรู้ แต่ผู้สอนต้องใช้อุปกรณ์หรือกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม กิจกรรมที่ให้ทำ ผู้เรียนต้องสังเกต รวบรวมข้อมูล ตั้งสมมติฐานและทำการทดสอบโดยร่วมมือทำงานกับผู้อื่น และมีการศึกษานอกสถานที่ด้วย ผู้เรียนจะถูกฝึกให้เป็นคนมีเป้าหมายและมีบทบาทในการเรียนรู้ของตนรวมถึงมีความสนใจในสิ่งที่เรียน

กรมวิชาการ (2544) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้แนวใหม่ที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก เป็นทางเลือกหนึ่งที่จะทดแทนทฤษฎีความรู้แบบเก่า โดยมีหลัก 3 ประการ คือ

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการของการสร้างความรู้ มิใช่เป็นการซึมซับหรือการบันทึกข้อมูลเข้ามาเป็นส่วน ๆ
2. การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความรู้เดิม ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญของการสร้างความรู้ใหม่
3. สถานการณ์หรือบริบทของการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญของการสร้างองค์ความรู้

5.1 ความสำคัญของการสร้างองค์ความรู้

กรมวิชาการ (2545 อ้างถึงใน สุชาติพิทย์ สุดหนองบัว, 2545) กล่าวไว้ว่า การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผ่านรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา และมีการเชื่อมโยงวิธีการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชากับชีวิตจริง ซึ่งเดิมครูจะให้นักเรียนปรับตนเองมาสู่วิธีการสอนของครู ครูสอนอย่างไรก็ได้ ความรู้จึงออกมาจากตัวครู แต่การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองนั้นจะ ตรงกันข้าม เพราะเป็นการเรียนแบบสร้างองค์ความรู้เพื่อให้ผู้เรียนจะอยู่ในสภาพใดจึงจะเรียนรู้ได้ดีที่สุด ดังนี้

1. ผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นเจ้าของการเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติจริง ไม่ใช่การเรียนด้วยการบอกเล่า แต่ต้องเรียนด้วยความเข้าใจ ซึ่งมาจากแหล่งความรู้ 2 แหล่ง คือ ความรู้เกิดจากการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และความรู้ที่ได้มาจากการเรียนการสอนในห้องเรียน

2. ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีต้องผ่านกระบวนการกลุ่ม ซึ่งจะเสริมให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน ส่งผลถึงทักษะทางสังคม ในเรื่องการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความรับผิดชอบ การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การตัดสินใจ การแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง การจัดการ การสื่อสาร

3. บทบาทของครู จำเป็นจะต้องสื่อสารออกมาในลักษณะกระตุ้นให้นักเรียนคิดมากกว่าจะบอก หรือตอบคำถามจากนักเรียนตรงๆ ครูจึงเป็นผู้ชี้แนะ ไม่ใช่ผู้ชี้แนะ และไม่ยึดยึดความคิดของครูให้กับนักเรียน

5.2 แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปรัชญาแห่งการสร้างองค์ความรู้

กรมวิชาการ (2543 อ้างถึงใน เกสร สายแสนทอง, 2547) ได้กล่าวถึงแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปรัชญาแห่งการสร้างองค์ความรู้ไว้ดังนี้

1. กำหนดการเรียนการสอนให้เห็นเรื่องหรือปัญหาที่มีขอบเขตกว้าง ผู้เรียนควรจะสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของกิจกรรมการเรียนในแต่ละครั้งกับเนื้อหาที่สมบูรณ์กว่า

2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นเจ้าของหัวข้อการเรียนการสอนและสามารถจะปรับเปลี่ยนหัวข้อการเรียนการสอนได้เท่าที่เขามองเห็นเท่าที่จำเป็น นำปัญหาหรือหัวข้อการเรียนมาจากผู้เรียน และใช้ปัญหานั้นเป็นแรงกระตุ้นการเรียนการสอนหรือกำหนดปัญหาที่ผู้เรียนสามารถยอมรับว่าปัญหานั้นเป็นปัญหาของเขา

3. ออกแบบการเรียนการสอนที่มีลักษณะสมจริง (Authentic) บริบทการเรียนการสอนที่มีความสมจริง คือ บริบทที่ใช้พลังสติปัญญาที่มีลักษณะเดียวกับพลังสติปัญญาที่ผู้เรียนต้องนำไปใช้ในอนาคต ผู้เรียนที่เสนอความคิดต่างกันออกมาจำนวนมาก ในการอภิปรายจะก่อให้เกิด

ความขัดแย้งที่นำไปสู่ความคิดเกิดขึ้นภายในตัวตน นักปรัชญากลุ่มนี้มีความเห็นว่า “จิตใจนั้นมีอยู่ในบุคคลในกิจกรรมของกลุ่มและเชื่อว่า กระบวนการทางพุทธิปัญญานั้นเป็นกระบวนการย่อยภายในกระบวนการแนวทางสังคม และให้มีความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้เรียน และกระบวนการปฏิสัมพันธ์ ทางสังคมในการเรียนรู้และการพัฒนา”

4. ผู้สอนอาจเสนอแนะให้ผู้เรียนใช้ข้อมูลเดิม หรือข้อมูลจากปฐมภูมิ แทนที่จะมอบให้อ่านแนวคิดที่คนอื่นเขียนไว้

5. กำหนดกิจกรรมและบริบทของการเรียนการสอน ให้มีความละเอียดอ่อนในลักษณะเดียวกันกับผู้เรียนจะออกไปใช้ในชีวิตประจำวัน

6. กำหนดบริบทของการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิด

7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสวิเคราะห์เนื้อหา และกระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียนที่ใช้ปรัชญาแห่งการสร้างองค์ความรู้

8. ผู้สอนยอมรับ และส่งเสริมการริเริ่มและความเป็นตัวของตัวเองของผู้เรียน การยอมรับความคิดของผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดโดยอิสระ จะเป็นการช่วยให้พัฒนาความมีเอกลักษณ์ด้านวิชาการเฉพาะตัว ผู้เรียนที่ตั้งคำถามและประเด็นแล้วนำมาวิเคราะห์และหาคำตอบด้วยตนเอง จะเป็นคนรับผิดชอบที่จะหาความรู้และแก้ปัญหา

9. ตั้งคำถามประเภทปลายเปิด และทิ้งช่วงเวลาให้ผู้เรียนตอบเพราะความคิดที่ลึกซึ้งต้องใช้เวลาและมักจะเกิดขึ้นจากที่ได้ทั้งความคิดและความเห็นของผู้อื่นแล้ว คำถามและคำตอบจากผู้เรียนจะมีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

10. ส่งเสริมความคิดที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น จะกระตุ้นให้ผู้เรียนไม่พอใจเพียงความรู้ที่ง่าย ๆ แต่ให้สามารถเชื่อมโยงและสรุปความคิดรวบยอดต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์ทำนายและให้อธิบายความคิดของตนได้

11. ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยแลกเปลี่ยนกับผู้สอนและเพื่อน ความคิดของผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงหรือมั่นคงขึ้นเมื่อได้ทดสอบความคิดนั้นในสังคม เมื่อผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนเอง และได้ยินความคิดเห็นของผู้อื่น ผู้เรียนจะแสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีความหมาย

จากความสำคัญและแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาแห่งการสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) ดังกล่าวข้างต้น มีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้โครงการภาษาอังกฤษ (English Project Work) คือ กิจกรรมโครงการภาษาอังกฤษ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ลงมือปฏิบัติจริง ตามความถนัดความสามารถ ความต้องการหรือความสนใจของตนเอง เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนที่

เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผ่านรูปแบบกิจกรรมกลุ่มและกระบวนการในการแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้โดยมีครูเป็นผู้คอยช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาแห่งการสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism) คือ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นเจ้าของการเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติจริง ไม่ใช่การเรียนรู้ด้วยการบอกเล่า แต่ต้องเรียนรู้ด้วยความเข้าใจ ซึ่งเกิดจากแหล่งความรู้ คือ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และความรู้ที่ได้มาจากการเรียนการสอนในห้องเรียน ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีต้องผ่านกระบวนการกลุ่ม ซึ่งจะเสริมให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน ส่งผลถึงทักษะทางสังคม ในเรื่องการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความรับผิดชอบ การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การตัดสินใจ การแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง การจัดการ การสื่อสาร เป็นต้น และมีครูเป็นผู้คอยกระตุ้นให้นักเรียนคิดมากกว่าจะบอก หรือตอบคำถามจากนักเรียนตรง ๆ ครูจึงเป็นผู้ชี้แนะ ไม่ใช่ผู้ชี้นำ และไม่ยึดเหนี่ยวความคิดของครูไว้กับนักเรียนดังกล่าว

6. โครงการงานภาษาอังกฤษ (English Project Work)

6.1 ความหมายของโครงการงานภาษาอังกฤษ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของโครงการงานภาษาอังกฤษ ไว้ดังนี้

Haines (1989 อ้างถึงใน สุรชาติพิทย์ สุดหนองบัว, 2545) ได้ให้ความหมายไว้ว่า โครงการงานเป็นกิจกรรมที่บูรณาการทักษะโดยเน้นเรื่องมากกว่าไวยากรณ์

Wray (1989) ได้ให้ทัศนะในการจัดการเรียนการสอนโครงการงานภาษาอังกฤษที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่

1. การพัฒนาความรู้และความคิด

2. พัฒนาทักษะ

1) ทักษะการสำรวจสืบค้น ได้แก่ การสังเกต การแยกแยะการจัดประเภท การบันทึก การอธิบายให้เหตุผล

2) ทักษะปฏิบัติ ได้แก่ งานฝีมือต่างๆ การนำเสนอข้อมูล

3) ทักษะการจัดระบบข้อมูล ได้แก่ การกำหนดหัวข้อเรื่องจุดประสงค์การกำหนด

แหล่งศึกษาค้นคว้า การวัดและประเมินผล

3. การพัฒนาเจตคติที่พึงประสงค์

4. การพัฒนาความกระตือรือร้นเพื่อค้นหาคำตอบ

5. การส่งเสริมอิสระในการเรียนรู้

6. การพัฒนาความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน

Tricia Hedge (1993) ได้ให้ความหมายว่า โครงการงาน คือ งานที่ทำให้ขยายกว้างออกไป ซึ่งบูรณาการทักษะทางภาษาโดยการรวมกลุ่มของสมาชิกร่วมกันทำกิจกรรม เพื่อวัตถุประสงค์ที่ตกลงกันแล้ว และอาจสรุปเป็นแผนงาน รวมกลุ่มกันหาข้อมูลจากการอ่าน การฟัง การสัมภาษณ์ มีการอภิปรายจากข้อมูลที่ได้ การแก้ปัญหาแล้วนำเสนอปากเปล่า หรือการเขียนรายงาน และการแสดงผลงาน

กรมวิชาการ (2544) ได้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้

โครงการงาน คือ งานศึกษาค้นคว้าที่ผู้เรียนร่วมกัน เกี่ยวกับหัวเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ผู้เรียนต้องการศึกษา แล้วดำเนินการศึกษาค้นคว้าภายในเวลาที่ตกลงกันไว้ จนได้ผลออกมาตามที่ตั้งจุดประสงค์ไว้

จากความหมายของโครงการงานภาษาอังกฤษ (English Project Work) สรุปได้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าตามความสนใจและลงมือปฏิบัติอย่างเป็นระบบ โดยในแต่ละขั้นตอนเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ทักษะทางภาษาอังกฤษ ภายใต้อำนาจที่นักเรียนสนใจ

6.2 หลักการ

โครงการงานเป็นวิธีการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจัดอยู่ในแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การทำโครงการงานต้องเริ่มจากผู้เรียนเป็นผู้คิดลงมือปฏิบัติหาทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีครูผู้สอนคอยช่วยเหลือ กระตุ้น แนะนำ ให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดจนได้ผลงานออกมา แล้วจัดทำรายงาน วิธีการดำเนินงานและเสนอผลงาน (กรมวิชาการ, 2545)

6.3 ลักษณะสำคัญของโครงการงาน

ลักษณะสำคัญของโครงการงาน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542) สรุปได้ ดังนี้

1. เป็นเรื่องที่น่าสนใจ สงสัย ต้องการหาคำตอบ
2. เป็นการเรียนรู้ที่มีกระบวนการ มีระบบ ครบกระบวนการ
3. เป็นการบูรณาการการเรียนรู้
4. นักเรียนใช้ความสามารถหลายด้าน
5. มีความสอดคล้องกับชีวิตจริง
6. มีการศึกษาอย่างลุ่มลึกด้วยวิธีการและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย
7. มีการแสวงหาความรู้และสรุปความรู้ด้วยตนเอง

8. นำเสนอโครงการด้วยวิธีการที่เหมาะสมด้านกระบวนการ
9. ข้อค้นพบ สิ่งที่ค้นพบ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

Fredrika L. Stoller (1997) กล่าวว่า มีนักวิชาการด้านภาษาได้บรรยายลักษณะของโครงการไว้ต่าง ๆ กัน แต่โดยทั่วไปมีลักษณะเหมือนกัน ดังนี้

1. โครงการเน้นการเรียนรู้เนื้อหาวิชามากกว่าเป้าหมายเฉพาะอย่างของการเรียนภาษาอย่างใดอย่างหนึ่ง
2. โครงการยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ถึงแม้ว่าครูจะมีบทบาทเป็นผู้ช่วยเหลือที่สำคัญในการให้ความสนับสนุนและชี้แนะตลอดกระบวนการดำเนินการ
3. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมกันเรียนรู้ ไม่ใช่ให้นักเรียนแข่งขันกันโดยให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเองหรือจะทำงานเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หรือร่วมกันทั้งห้องเพื่อให้สำรวจตามโครงการให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนข้อมูล หรือแนวความคิด หรือความชำนาญเฉพาะตนแก่กันและกัน
4. โครงการนำไปสู่การหล่อหลอมทักษะและกระบวนการ ผสมผสานข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนภาพของงานในชีวิตจริง
5. การปฏิบัติงานตามโครงการจะได้ผลผลิตเมื่อสิ้นสุดโครงการ คือ การนำเสนอผลงานด้วยวาจา (พูดเก่งขึ้น) การผลิต และการแสดงผ่านโปสเตอร์ การจัดทำกระดานข่าวสาร การทำรายงานหรือการแสดงบนเวที ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่สามารถแบ่งความรู้หรือประสบการณ์ให้ผู้อื่นได้ทราบหรือเรียนรู้ไปด้วย และทำให้โครงการนั้นมีประโยชน์อย่างแท้จริง แต่ทว่าคุณค่าของโครงการไม่ได้อยู่ที่ผลผลิตที่ผลิตออกมาเท่านั้น แต่อยู่ที่กระบวนการทำงานตั้งแต่ต้นจนจบ ดังนั้นโครงการจึงประกอบไปด้วยกระบวนการและผลงาน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มุ่งสู่ความคล่องแคล่วและแม่นยำในทุก ๆ ขั้นตอนของโครงการ ดังนั้นการสอนด้วยโครงการจึงมีศักยภาพในการปลูกเร้าความสนใจ อีกทั้งยังให้พลังและความท้าทายแก่นักเรียนด้วย เมื่อสิ้นสุดโครงการนักเรียนมักจะเกิดความมั่นใจและเชื่อถือตนเอง รู้สึกความเป็นอิสระ ตลอดจนพัฒนาทักษะด้านภาษา การเรียนรู้เนื้อหาวิชาการ พัฒนาด้านพุทธิพิสัย

6.4 ประเภทโครงการภาษาอังกฤษ

Haines (1989) จำแนกโครงการทางภาษาออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. โครงการภาษาประเภทข้อมูลและวิจัย (Information and Research Project) เป็นโครงการที่ศึกษาข้อมูล แล้วดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย

ตัวอย่างเช่น - Our School
- The Study of Thai Silk

2. โครงการภาษาประเภทสำรวจ (Survey Project) เป็นการสำรวจข้อมูลบางประการมีการเก็บข้อมูลภาคสนาม หรือในสภาพแวดล้อมธรรมชาติ และนำมาศึกษา วิเคราะห์ สรุปและรายงานผล

- ตัวอย่างเช่น
- English Language Survey
  - The Attitude to your Country of Foreign Visitors
  - Our Favorite Weekend

3. โครงการภาษาประเภทผลิตผล (Production Project) เป็นโครงการเกี่ยวกับการนำเสนองานด้านภาษาออกมาในรูปแบบป้ายประกาศ โฆษณา แผนภูมิหนังสือ และรายการวิทยุ โทรทัศน์

- ตัวอย่างเช่น
- Producing a School Radio Program
  - School Newsletter

4. โครงการภาษาประเภทแสดงและการจัดการ (Performance and Organization Project) เป็นการจัดนิทรรศการหรือการแสดงเกี่ยวกับเรื่องราวและวัฒนธรรม

- ตัวอย่างเช่น
- Starting an English Club
  - Putting on a talent Show
  - Quiz Show

7. การสอนโดยโครงการ

7.1 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมโครงการภาษาอังกฤษ

พรณีย์ บัวโต (2542) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการจัดกิจกรรมโครงการภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ (Initiating the Project)

ประชาสัมพันธ์ ให้รายละเอียดเพื่อแนะนำสาระสำคัญของการเรียนรู้ด้วยโครงการภาษาอังกฤษ อาจกระทำได้ในลักษณะของเอกสาร แผ่นพับ จัดป้ายนิเทศ จัดประชุมชี้แจง หรือจัดทำคู่มือแนะนำรายละเอียดเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจมากขึ้น รวมถึงขอบข่ายการกำหนดหัวข้อเรื่องสำหรับโครงการภาษาอังกฤษ ดังนี้

1) ควรเลือกด้วยเรื่อง ๆ ในกรณีที่ผู้เรียนไม่มีประสบการณ์การทำโครงการภาษาอังกฤษมาก่อน อาจเสนอหัวข้อง่าย ๆ ในกลุ่มเลือกกับความต้องการของกลุ่มในกรณีนี้อาจให้ทุกกลุ่มทำหัวข้อเดียวกัน หรือเลือกจากผู้สอนได้วางแผนความเป็นไปได้ของการปฏิบัติจริงเพื่อให้กลุ่มทดลองทำโครงการ

2) ควรมีความเป็นไปได้ในแง่ของการรวบรวมค้นคว้าหาข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษได้จากเจ้าของภาษา หรือผู้ใช้ภาษาอังกฤษ โดยมีเนื้อหาสาระที่ทันเหตุการณ์ อยู่ในความสนใจ ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษาตลอดเวลาในการทำโครงการ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน

สำหรับครูผู้สอนควรจัดทำ Teaching Portfolio ซึ่งประกอบไปด้วยสื่อ/สำคัญต่าง ๆ ได้แก่

- จุดประสงค์การเรียนรู้โครงการภาษาอังกฤษ
- โครงการสอน
- แผนการจัดการเรียนรู้
- รายชื่อผู้เรียน
- แบบประเมินผล/แบบบันทึกผลการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามจุดประสงค์การเรียนรู้

- รายการ/ข้อมูลแหล่งวิทยาการต่างๆ
- แผนปฏิบัติงาน-ปฏิทินปฏิบัติงานของกลุ่มสมาชิก
- แผนปฏิบัติงานของแต่ละสมาชิก
- ตาราง/แผนการใช้สถานที่ในการนัดพบของกลุ่มสมาชิก
- อื่นๆ

ประโยชน์ของ Teaching Portfolio นอกจากจะช่วยให้ครูผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมก่อนสอนตั้งแต่ต้นจนจบแล้ว ยังช่วยให้ครูผู้สอนได้บันทึกผลการสอนและวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนเป็นระยะๆ อีกด้วย

2. ชั้นระหว่างการจัดการเรียนการสอน (During Project)

ภารกิจที่สำคัญของครูผู้สอน คือ การบันทึกผลการเรียนรู้ในระหว่างที่ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละสมาชิกในกลุ่ม ทั้งนี้ ครูผู้สอนจะต้องมีแผนปฏิบัติงานของทุกกลุ่มสมาชิก และแผนปฏิบัติงานของสมาชิกทุกคนของแต่ละกลุ่ม การนิเทศกำกับดูแลให้ความช่วยเหลือกลุ่มและสมาชิก สามารถกระทำได้หลายแนวทาง เช่น ให้หัวหน้ากลุ่มบันทึกรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มตามแผนปฏิบัติงานของกลุ่มเป็นระยะ ๆ ในกรณีที่ไม่มีคำแนะนำให้ผู้เรียนเข้าชั้นเรียน หรืออาจให้ผู้แทนกลุ่มรายงานผลการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรคต่างๆ สำหรับกรณีที่ครูผู้สอนนัดพบกลุ่มสมาชิกทุกกลุ่ม นอกจากจะประเมินผลการปฏิบัติงานแล้ว การแก้ไขข้อผิดพลาดบกพร่องในการใช้ภาษาในการทำโครงการภาษาอังกฤษก็เป็นภารกิจที่ครูผู้สอนต้องตระหนัก และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแนะแนวทางอย่างใกล้ชิด สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง

ในการนิเทศกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานของกลุ่ม คือ การประสานความร่วมมือของกลุ่มสมาชิก ทั้งในลักษณะงานคู่ (Pair Work) และงานกลุ่ม (Group Work) ด้วย เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ ประเมินตนเอง ตลอดระยะเวลาการทำกิจกรรมโครงการภาษาอังกฤษ สมาชิกทุกคนควรจัดทำ “บันทึกโครงการภาษาอังกฤษ” หรือ English Project Diary โดยครูผู้สอนจำเป็นต้องให้ความรู้ในการบันทึก diary โดยใช้ภาษาง่าย ๆ กิจกรรมดังกล่าวนอกจากจะเป็นการประเมินความสำเร็จของการทำงานตามแผนงานของแต่ละบุคคลและของแต่ละกลุ่มแล้ว ยังเป็นการเสริมสร้างการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการบันทึกข้อมูลอีกทางหนึ่งด้วย

3. ขั้นหลังการจัดการเรียนการสอน (After the Project)

หลังจากที่สมาชิกทุกกลุ่มได้ผลงานชิ้นสุดท้าย (End Project) จากการทำโครงการภาษาอังกฤษตามแผนปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่มเสร็จสิ้นแล้ว ครูผู้สอนพร้อมด้วยนักเรียน ต้องจัดเตรียมสถานที่ ซึ่งอาจจะเป็นห้องเรียน หรือสถานที่ที่เหมาะสมในหรือนอกอาคารเรียนเพื่อ จัดเตรียมการนำเสนอผลงาน (Presentation) ของกลุ่มสมาชิกของแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้ควรมีการ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียนในโรงเรียนทุกคนได้รับทราบ และหากมีความพร้อมด้านสถานที่ก็ควร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทั่วไปเข้าชมการนำเสนอผลงาน รวมทั้งการจัดนิทรรศการ (Display) เกี่ยวกับการทำโครงการภาษาอังกฤษในสถานที่นำเสนอผลงานด้วย

7.2 บทบาทของครูผู้สอนโครงการภาษาอังกฤษในแต่ละขั้นตอน

1. บทบาทในระยะเริ่มแรกของการจัดโครงการภาษาอังกฤษ (Initiating Role)

สุรชาติพิศ สุดหนองบัว (2545) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนโครงการได้ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในส่วนของจุดมุ่งหมายของหลักสูตร วัตถุประสงค์ จุดประสงค์การเรียนรู้ของวิชาภาษาอังกฤษ

2) ให้ความรู้หรือขอบข่ายการเรียนรู้โครงการภาษาอังกฤษ ในส่วนของจุดประสงค์การเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ การเลือกหัวข้อในการทำโครงการภาษาอังกฤษ ชิ้นงาน (End Product) ระยะเวลาการวัดผลและการประเมินผลรวมทั้งการนำเสนอในตอนท้าย สิ่งสำคัญคือ ครูต้องเตรียม แหล่งข้อมูลให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าและศึกษาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำโครงการภาษาอังกฤษ ทั้งในด้านการเรียนรู้ภาษาและสามารถแนะนำแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องที่ผู้เรียนตัดสินใจเลือกในการทำโครงการภาษาอังกฤษ หลังจาก que ผู้เรียนมีความเข้าใจในขอบข่าย การทำโครงการ ภาษาอังกฤษแล้ว ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดประเด็นสำคัญ ๆ ในเรื่องต่อไปนี้เป็น คือ วิธีการทำงานและการเข้ากลุ่มของผู้เรียน เลือกหัวข้อ / หัวเรื่องที่จะทำโครงการภาษาอังกฤษ ตาราง /

ปฏิทินระบุขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรมโครงการของกลุ่ม ชี้นำงาน (End Product) ที่เหมาะสมกับโครงการ

2. บทบาทระหว่างการทำโครงการภาษาอังกฤษ (During the Project) ทำหน้าที่ในบทบาทของผู้ที่อำนวยความสะดวก (Facilitator) ดังนี้

1) เป็นผู้ให้ข้อมูล คำแนะนำ (An adviser) และความคิดเห็นต่าง ๆ ตามที่กลุ่มสมาชิกร้องขอหรือต้องการความช่วยเหลือ

2) เป็นกรรมการ (A referee) ในการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งกันในกลุ่มสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับความถูกต้องความช่วยเหลือ

3) เป็นประธาน (A chairman) ในขณะที่ยกกลุ่มสมาชิกรายงานผลการทำกิจกรรมเป็นระยะ ๆ

3. บทบาทในตอนท้ายของการทำโครงการภาษาอังกฤษ (Finally)

บทบาทของครูผู้สอนในตอนท้ายของการทำโครงการภาษาอังกฤษมีความสำคัญมาก เพื่อให้มั่นใจว่างานของกลุ่มทุกกลุ่ม ไปถึงจุดหมายปลายทางที่กำหนดไว้ ครูผู้สอนจึงควรปฏิบัติดังนี้

1) เป็นผู้จัด (An organizer) การแสดงผลงานโครงการของแต่ละกลุ่มสมาชิก (Oral Presentation)

2) เป็นผู้ประเมินงาน (An evaluator) ส่งเสริมสนับสนุนให้สมาชิกร่วมกันประเมินกระบวนการทำโครงการภาษาอังกฤษ ในขณะเดียวกันครูผู้สอนควรส่งเสริมให้ขวัญและกำลังใจ และให้ข้อเสนอแนะอย่างตรงไปตรงมาด้วยวิธีการนุ่มนวล เพื่อให้กลุ่มสมาชิกได้นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปพัฒนาการเรียนรู้ภาษาต่อไป

7.3 บทบาทของนักเรียนในการทำโครงการภาษาอังกฤษ

สุชาติพิย์ สุดหนองบัว (2545) ได้กล่าวถึงบทบาทของนักเรียนในการทำโครงการไว้ดังนี้

1. บทบาทของนักเรียนก่อนทำโครงการ

นักเรียนทบทวนความรู้เดิมก่อนการทำโครงการ ในเรื่องวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา การถามตอบ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วมาใช้ประโยชน์ในการทำโครงการ ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจที่จะเรียนรู้จากการทำโครงการ นักเรียนเข้ากลุ่มเลือกประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในการกำหนดหัวข้อที่จะทำโครงการภาษาอังกฤษ ตารางระบุขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมโครงการกลุ่ม ชี้นำงาน (End Product) ที่เหมาะสมกับโครงการ

ตลอดจนวิธีการนำเสนอ นักเรียนได้แสดงบทบาทการเป็นผู้นำ ผู้ตาม การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นการฝึกประชาธิปไตยในโรงเรียน การทำงานร่วมกันในสังคม

2. บทบาทระหว่างการทำโครงการ

ระหว่างการทำโครงการบทบาทของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม คือ ปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานของกลุ่ม และแผนปฏิบัติงานของตนเอง ทุกคนต้องร่วมมือกันในการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ นักเรียนได้วางแผนการเรียนรู้ตามความสนใจ บทบาทของนักเรียนเปลี่ยนไปจากเดิมที่ครูกำหนดกิจกรรมให้ มาเป็นนักเรียนกำหนดกิจกรรม การเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสนใจและความถนัด

3. บทบาทหลังการทำโครงการ

หลังการทำโครงการ นักเรียนในกลุ่มช่วยกันเขียนบทพูด ชักซ้อมการนำเสนอ การแสดงผลงานและประเมินผลงานของตนเอง ผลงานของเพื่อนในการเตรียมบทพูด ชักซ้อมการพูดภายในกลุ่ม และชักซ้อมกับครูเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในด้านการใช้ภาษา เตรียมสถานที่ในการนำเสนอ จากขั้นตอนการจัดกิจกรรมโครงการภาษาอังกฤษดังกล่าวข้างต้น สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปรายละเอียดขั้นตอนการจัดกิจกรรมโครงการภาษาอังกฤษ

ลำดับ ที่	ลำดับขั้น	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
1	<p>ขั้นเตรียมการ (Initiating the Project)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความรู้/สาระสำคัญเกี่ยวกับโครงการ - ขอบข่ายการกำหนดหัวข้อเรื่อง - คู่มือแนะนำรายละเอียด 	<ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอความรู้หรือขอบข่ายการเรียนรู้โครงการภาษาอังกฤษ ในส่วนของจุดประสงค์การเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ - การเลือกหัวข้อในการทำโครงการ - ระยะเวลาการวัดผลและการประเมินผล - เตรียมแหล่งข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนความรู้เดิมก่อนการทำโครงการ - ในเรื่องวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา การถามตอบ - ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในการกำหนดหัวเรื่องที่จะทำโครงการภาษาอังกฤษ - วิธีการนำเสนอ
2	<p>ขั้นระหว่างการจัดการเรียนการสอน (During Project)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำกับติดตาม - ปฏิทินการปฏิบัติงาน - การประสานความร่วมมือ - การประเมินผล - การแก้ไขข้อบกพร่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - บันทึกผลการเรียนรู้ในระหว่างที่ผู้เรียนดำเนินกิจกรรม - เป็นผู้ให้ข้อมูล คำแนะนำ (An adviser) - เป็นกรรมการ (A referee) ในการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งกัน - เป็นประธาน (A chairman) 	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานของกลุ่มและแผนปฏิบัติงานของตนเอง - ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้และสื่อต่างๆ - เรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสนใจและความถนัด
3	<p>ขั้นหลังการจัดการเรียนการสอน (After the Project)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมสถานที่ - การนำเสนอผลงาน (Presentation) 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นผู้จัด (An organizer) การแสดงผลงานโครงการ - เป็นผู้ประเมินงาน (An evaluator) - ส่งเสริมสนับสนุนให้สมาชิกร่วมกันประเมินกระบวนการทำโครงการภาษาอังกฤษ - ส่งเสริมให้ขวัญและกำลังใจ - เสนอแนะอย่างตรงไปตรงมา 	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วยกันเขียนบทพูดชักชวนการนำเสนอผลงาน - แสดงผลงานและประเมินผลงานของตนเองและผลงานของเพื่อน - แก้ไขข้อบกพร่องในด้านการใช้ภาษา - เตรียมสถานที่ในการนำเสนอผลงาน

8. ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำโครงการภาษาอังกฤษ

ประโยชน์ที่ผู้เรียนได้รับจากการทำโครงการภาษาอังกฤษ สรุปได้ ดังนี้

1. ผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กับโลกของการเรียนรู้ภาษาได้จริงทั้งในด้านเนื้อหา การใช้ภาษาเป็นสื่อในการทำกิจกรรมตามโครงการ การได้สัมผัสกับสื่อจริง ๆ ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องนำทักษะความสามารถในการใช้ภาษาไปใช้ให้เหมาะสมตามสถานการณ์และหัวข้อเรื่องในการทำโครงการภาษาอังกฤษ

2. โครงการภาษาอังกฤษเป็นการทำกิจกรรม แบบมีส่วนร่วมช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกและตัดสินใจด้วยตนเองและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นการสร้างแรงจูงใจและความสนใจให้กับผู้เรียนอย่างแท้จริง

3. โครงการภาษาอังกฤษตอบสนองความสามารถของผู้เรียนทุกระดับให้ทำกิจกรรมร่วมกันได้โดยทุกคนที่เป็นสมาชิกในกลุ่มต่างก็มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบแตกต่างกันไปตามความสนใจและความต้องการ อาจมีบ้างที่ผู้เรียนซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มบางคนด้อยในเรื่องของการใช้ภาษา (Formal linguistic achievement) แต่อาจมีความสามารถที่จะทำงานประสบความสำเร็จ เช่น การเขียนภาษาอังกฤษหรือความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ เช่น

1) การออกแบบ (Design) เป็น leaflets, booklets, displays หรือ posters เป็นต้น

2) การแสดงโดยใช้ภาพประกอบ (Illustration) เช่น การถ่ายภาพ การวาดภาพการ์ตูน การทำแผนภูมิ หรือกราฟ เป็นต้น

3) การจัดการ (Organization) ได้แก่ การจัดการด้านบุคลากร สื่อ วัสดุต่าง ๆ ภาระในหน้าที่ความรับผิดชอบของทีมงานหรือการจัดสรรเวลาให้เหมาะสม เป็นต้น

4) โครงการภาษาอังกฤษเป็นการบูรณาการทักษะทางภาษา ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงกับโลกภายนอก (The outside world) จะเป็นตัวกำหนดขอบข่ายของเนื้อหาทางภาษาและทักษะทางภาษาอย่างจำเพาะเจาะจง และมีความเป็นธรรมชาติของการใช้ภาษาในบริบทจริงมากกว่าในตำราเรียน

5) โครงการภาษาอังกฤษสามารถสร้างความสมดุลของการใช้ภาษาตามความถูกต้องและความคล่องแคล่ว (Accuracy and Fluency) เพราะในแต่ละขั้นตอนของโครงการภาษาอังกฤษนั้นผู้เรียนต้องเรียนรู้การใช้ภาษาที่ถูกต้อง ควบคู่ไปกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา เพื่อเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และการนำเสนอโครงการในขั้นสุดท้าย

จากประโยชน์ที่ได้รับจากการทำโครงการภาษาอังกฤษ สรุปได้ว่าโครงการภาษาอังกฤษเป็นการทำกิจกรรม แบบมีส่วนร่วม ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นการสร้างแรงจูงใจและความสนใจให้กับผู้เรียนอย่างแท้จริง อีกทั้ง

ยังตอบสนองความสามารถของผู้เรียน ทุกระดับให้ทำกิจกรรมร่วมกันได้โดยทุกคนเป็นสมาชิกในกลุ่ม ต่างก็มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบแตกต่างกันไปตามความสนใจและความ

9. การประเมินโครงการ

กรมวิชาการ (2544) ได้กล่าวถึงการประเมินตามสภาพจริงและวิธีการประเมินตามสภาพจริง ดังนี้

การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการวัดและการประเมินผลโดยการเก็บรวบรวมข้อมูล การสังเกต การบันทึก การสะสมผลงาน ซึ่งเป็นหลักฐานเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของนักเรียนตามสภาพจริง เป็นการประเมินของการกระทำของนักเรียนในการแสดงออกในหลาย ๆ ด้านตามสภาพความเป็นจริงทั้งในและนอกห้องเรียนมีลักษณะเป็นการประเมินแบบไม่เป็นทางการ มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย โดยใช้เรื่องราวเหตุการณ์ตามสภาพจริงที่นักเรียนประสบอยู่ในชีวิตประจำวัน นักเรียนได้ตอบสนองในการแสดงออก การกระทำการปฏิบัติ และการใช้กิจกรรม การประเมินตามสภาพจริงจะช่วยให้ค้นพบได้ว่า ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องต่างๆ มากน้อยเพียงใด นอกจากระบบการวัดและประเมินผลจะปรับเปลี่ยนแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินจะต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมซึ่งมีเพียงครูผู้สอน เป็นบุคคลหลายกลุ่ม ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียน ซึ่งทั้งทำหน้าที่ประเมินตนเองและประเมินเพื่อน (ในกลุ่ม) ผู้ปกครอง เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการและเกณฑ์ต่าง ๆ ในการประเมินด้วย ซึ่งวิธีการประเมินตามสภาพจริงมีหลายวิธี เช่น

- การสังเกต
- การสัมภาษณ์
- การตรวจผลงาน
- การรายงานตนเองของนักเรียน
- การบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง
- การใช้ข้อสอบแบบเน้นการปฏิบัติจริง
- การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้โครงงาน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัย ดังนี้

10.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ

ทิพย์วรรณ ชงภักดิ์ (2544) ได้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่เน้นการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการประเมินผลงานการเขียนภาษาอังกฤษ และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการสะท้อนผลงานการเขียนภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูล สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 20 คน โดยใช้รูปแบบ The One-Shot Case Study ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่เน้นการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงานพบว่า นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่กำหนดไว้ คือ ระยะเวลาที่ 1, 2 และ 3 ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 62.49, 65.03 และ 68.48 ตามลำดับ นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่เน้นการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลงานการเขียนภาษาอังกฤษว่า นักเรียนทราบระดับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของตนเองช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเขียนได้ดี และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่เน้นการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสะท้อนผลงานการเขียนภาษาอังกฤษว่า การสะท้อนผลงานการเขียนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ดีเพราะทำให้นักเรียนทราบข้อดี ข้อบกพร่องของงานเขียนซึ่งช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนให้ดีขึ้น

สุดฤทัย สัจดิประเสริฐ (2546) ได้พัฒนาสื่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับผู้เรียนระดับต้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน โดยการสมัครใจเข้าร่วมวิจัย ผลการวิจัยพบว่า สื่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับผู้เรียนระดับต้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.4/86.5 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสื่อการอ่านเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นไปในทางบวกระดับดี โดยเฉลี่ยที่ 3.68

10.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้โครงการ

ธีรนนท์ ตานนท์ (2542) ได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้โครงการกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านไค่นุ่น อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 12 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมระหว่างการปฏิบัติโครงการอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ พฤติกรรมความสนใจในการเรียน ความสนุกสนาน ความกระตือรือร้น และความเชื่อมั่นกล้าแสดงออกตามลำดับนักเรียนมีผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโครงการด้านโครงสร้างไวยากรณ์ (Grammar) โดยนำโครงสร้างไวยากรณ์ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มาใช้เป็นส่วนใหญ่ สำหรับด้านคำศัพท์ในหมวดคลังคำ (Lexicon) นักเรียนสนใจศึกษาค้นคว้าที่เป็นคำนามเกี่ยวกับศัพท์และสิ่งของ โดยคำศัพท์ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่ไม่ระบุไว้ในคลังคำศัพท์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 และความพึงพอใจของนักเรียนทุกคนที่มีต่อการเรียนรู้โดยโครงการอยู่ในระดับมากและมีความต้องการจัดทำต่อเนื่อง

ประนอม ไชยวิชิต (2544) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถและพฤติกรรมทางการเขียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยใช้รูปแบบการสอนเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนด้วยกิจกรรมโครงการภาษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน ที่ได้รับการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัย พบว่า การใช้รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษด้วยกิจกรรมโครงการภาษา ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม ช่วยเหลือกัน แสวงหาความรู้ด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษมากขึ้น

สุรชาติพิย์ สูดหนองบัว (2544) ได้พัฒนาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงการและเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้โครงการกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนโรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 41 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่มผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยโครงการสูงกว่าเกณฑ์ความรอบรู้ที่กำหนด ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้โครงการ ด้านเนื้อหา ได้ส่งผลให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในระดับมากที่สุด ในด้านกระบวนการในการทำโครงการ ได้ส่งเสริมความเป็นผู้นำและแสดงความคิดเห็นในระดับมากถึงมากที่สุด และด้านการนำเสนอโครงการ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงในระดับมากที่สุด

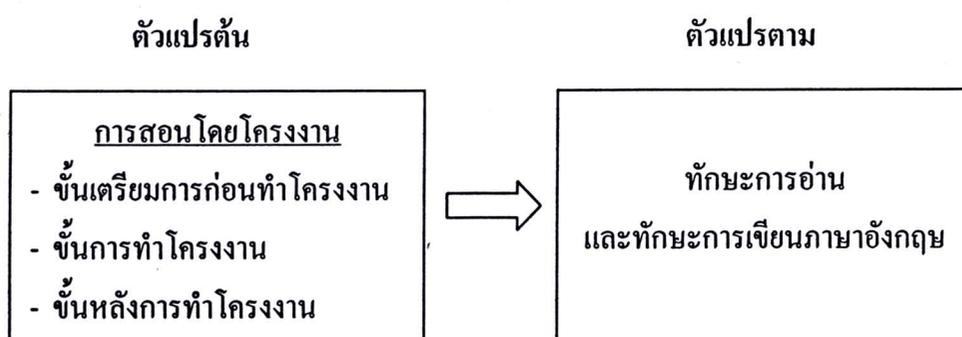
อนงค์ เชื้อสีดา (2549) ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โดยใช้โครงการให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป และศึกษาความคิดเห็น

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้โครงงานกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 40 คน โรงเรียนบ้านแท่นวิทยา อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบ Pre-experimental Designs ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เฉลี่ยร้อยละ 89.08 และมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 81.32 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้ และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการนำเสนอโครงงาน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการแสดงบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตาม การค้นคว้าความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ห้องสมุด ห้อง E-Learning โรงพยาบาล คลินิก การกำหนดการทำงานของกลุ่มชัดเจน ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ได้ทันตามกำหนด มีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และได้ใช้ความสามารถทางภาษาในการนำเสนอโครงงานเป็นภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับปานกลาง

จากรายงานงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น พบว่า ผู้เรียนให้ความสนใจในการเรียนรู้ โดยให้ความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้และเห็นคุณค่าของกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน กล้าแสดงออก และเกิดความภาคภูมิใจในผลงานส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาด้านทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษมากขึ้น และนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ตามระดับความสามารถของแต่ละคน

11. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย